

Usein kysytyt kysymykset: CE-merkintä

Kohderyhmä: valmistaja

1. Mikä on CE-merkintä?

Kiinnittämällä rakennustuotteeseen CE-merkinnän valmistaja vakuuttaa, että rakennustuotteen ominaisuudet ovat eurooppalaisen harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukaiset.

Tavoitteena on parantaa rakennustuotteiden vertailukelpoisuutta antamalla tarkkoja ja luotettavia tietoja rakennustuotteiden suoritustasoista ja ominaisuuksista. Näin edistetään tuotteiden vapaata liikkuvuutta EU:n alueella. Suunnittelijat ja kuluttajat voivat verrata rakennustuotteiden suoritustasoilmoituksia helposti toisiinsa, kun tuotteen ominaisuudet ilmoitetaan aina samalla tavalla. Tämä helpottaa myös suomalaisten tuotteiden myymistä muualle Eurooppaan. Sen sijaan, että valmistaja joutuisi hankkimaan erilliset kansalliset hyväksynnit jäsenmaissa, hän CE-merkitsee rakennustuotteen. Myös tuonti Suomeen helpottuu ja tämä lisää rakennuttajien hankintamahdollisuuksia.

CE-merkintä tuli pakolliseksi valtaosalle rakennustuotteita, kun Euroopan unionin rakennustuoteasetus tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.7.2013.

2. CE-merkintä tulee olla suurimmassa osassa EU-alueella myynnissä olevista rakennustuotteista 1.7.2013 mennessä. Mitä tämä tarkoittaa suomalaiselle rakennustuotevalmistajalle?

CE-merkinnän pakollisuus tarkoittaa sitä, että suurimmassa osassa Suomessakin valmistettavia rakennustuotteita tulee olla CE-merkintä heinäkuuhun 2013 mennessä. Ilman CE-merkintää rakennustuotetta ei saa saattaa markkinoille Suomessa eikä muualla EU- ja EFTA-maissa.

CE-merkintä edellyttää tuotteen ominaisuuksien testausta tai muita selvityksiä. Testausten teettäminen ja asiakirjojen hankkiminen saattaa viedä ilmoitetuilta laitoksilta huomattavasti aikaa, jopa 1–2 vuotta.

CE-merkinnän pakollisuus on selkeästi kirjattu EU:n rakennustuoteasetukseen (305/2011), joka tulee sellaisenaan voimaan kaikissa EU-jäsenmaissa.

3. Millä edellytyksillä CE-merkinnän voi kiinnittää rakennustuotteeseen?

CE-merkintää ei haeta viranomaisteltavaksi, vaan rakennustuotteen valmistajan on selvitettävä tuotteen ominaisuudet ja huolehdittava tuotannon laadunvalvonnasta harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukaiseksi.

CE-merkinnän prosessi:

1. Tarkista, kuuluuko tuoteryhmä harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan. Tämän voi tehdä hEN Helpdeskin (www.henhelpdesk.fi) avulla, johon on liitetty tätä tarkoitusta varten hakutoiminnot. Saat apua myös omalta toimialajärjestöltäsi.

Mikäli harmonisoitua tuotestandardia ei ole tuotteelle, CE-merkintä ei ole pakollinen.

Jos tällaiselle tuotteelle kuitenkin haluaa CE-merkinnän, voi sille hankkia eurooppalaisen teknisen arvioinnin eli ETA:n. Eurooppalaisia teknisiä arviointeja myöntää Suomessa VTT Expert Services Oy. Valmistaja voi käyttää myös toista ulkomaista päteväksi todettua arviointilaitosta.

2. Harmonisoitu tuotestandardi määrittää, millaisia toimenpiteitä valmistajalta edellytetään, kuten esimerkiksi mitä ominaisuuksia tuotteesta testataan sekä kenen ja miten testit tulee suorittaa.
3. Ominaisuuksien testaamiseen ja laadunvalvonnan varmentamiseen vaaditaan usein ulkopuolista, tehtävään erityisesti nimettyä niin sanottua ilmoitettua laitosta. Varaa aikaa testausten tekoon, sillä ne saattavat kestää jopa 1–2 vuotta. Niille ominaisuuksille, joita viranomaiset eivät vaadi tuotteen myyntimaissa, voidaan haluttaessa merkitä NPD:n eli ominaisuutta ei ole määritetty.
4. Kun harmonisoidun tuotestandardin vaatimukset on täytetty ja kun tarvittaessa on saatu ilmoitetulta laitokselta sertifikaatti (tarpeen turvallisuuden ja terveellisuuden kannalta merkittävälle tuoteryhmälle) sekä laadittu rakennustuoteasetuksen liitteen III

mukainen suoritusasoilmoitus (malleja löytyy hEN Helpdeskistä www.henhelpdesk.fi), valmistaja laittaa suoritusasoilmoituksen kotisivulleen ja kiinnittää CE-merkinnän tuotteeseen, pakkaukseen tai tulostaa sen toimitusasiakirjaan.

5. Säilytä suoritusasoilmoituksen eri versiot ja muut CE-merkintään liittyvät asiakirjat 10 vuoden ajan ja valmistaudu tarvittaessa esittämään ne markkinavalvontaa tekeväälle viranomaiselle.

4. Mitä rakennustuotteita asetus koskee ja mitä ei?

Valtaosalle rakennustuotteista CE-merkintä on pakollinen 1.7.2013 lähtien, kun ne saatetaan markkinoille. Rakennustuotteilla tarkoitetaan rakennuskohteeseen kiinteäksi osaksi tulevia tuotteita, kuten esimerkiksi betonielementtejä, ikkunoita, rakennesahatavaraa, kiviainesta ja tiementöntöjä.

CE-merkintää ei kuitenkaan tarvita:

- tuotteille, jotka on valmistettu tilauksesta tiettyyn kohteeseen muuten kuin sarjatuotantona ja joiden kiinnittämisestä rakennuskohteeseen vastaa valmistaja.
 - komissio on luvannut määritellä "muun kuin sarjavalmistetun" tuotannon myöhemmin.
- tuotteille, jotka valmistetaan rakennuspaikalla ja joiden kiinnittämisestä rakennuskohteeseen vastaa valmistaja.
 - esimerkiksi betonielementti, jonka urakoitsija valaa työmaalla ja asentaa paikoilleen rakennukseen, ei tarvitse CE-merkintää.
- kun kyseessä on historialliseen korjausrakennuskohteeseen perinteiseen tapaan valmistettu tuote.
 - esimerkiksi kaavassa suojeltuun rakennukseen tilaustyönä tehty ikkuna, jonka edellytetään olevan samanlainen kuin alkuperäinen ikkuna, ei tarvitse CE-merkintää.

5. Miten rakennustuotteen valmistaja hyötyy CE-merkistä?

CE-merkintä kertoo yhdenmukaisella tavalla ne tuotteen ominaisuudet, jotka harmonisoitu tuotestandardi edellyttää tuotteesta tai tuoteryhmästä kerrottavan. Ostajan on siten aikaisempaa vaivattomampaa arvioida tuotteiden sopivuutta tiettyyn rakennuskohteeseen. Valmistajan mahdollisuudet viedä CE-merkitty tuote kaikkialle Euroopan markkinoille helpottuvat, kun CE-merkintä korvaa jatkossa erilliset, jokaisessa maassa erikseen tehtävät viranomaisselvitykset ja -merkinnät.

6. Mitä ovat niin sanotut ilmoitetut laitokset?

Ilmoitetut laitokset ovat kansallisia laitoksia, jotka on valtuutettu tekemään harmonisoiduissa tuotestandardeissa edellytettäviä tuotteen testauksia ja laadunvalvonnan varmennusta.

Suomessa päteväksi todetut ilmoitetut laitokset löytyvät hEN Helpdeskistä (www.henhelpdesk.fi). Kaikki ilmoitetut laitokset löytyvät komission Nando-tietokannasta.

7. Mikä on harmonisoitu tuotestandardi?

Harmonisoitu tuotestandardi eli hEN on Eurooppalaisen standardisoimisjärjestön CENin laatima CE-merkintään johtava tuotestandardi, josta on julkaistu ilmoitus komission virallisessa lehdessä. Se määrittää tuoteryhmäkohtaisesti tuotteilta selvittävät ominaisuudet, valmistuksen laadunvalvonnan vaatimukset sekä CE-merkinnässä ilmoitettavat tiedot. Tällä hetkellä käytössä olevat hEN:t eivät sisällä rakennustuoteasetuksen vaatimuksia. Siten niistä puuttuu ohjeet suoritustasoilmoituksen laatimiseksi, eivätkä niissä esitetyt CE-merkinnät ole 1.7.2013 alkaen käyttökelpoisia. Rakennustuoteasetuksen mukaiset standardit saadaan käyttöön tämän hetken arvion mukaan vuosina 2015-2016.

8. Mikä on eurooppalainen tekninen arviointi ETA?

Eurooppalainen tekninen arviointi eli ETA voidaan myöntää rakennustuotteille, joille ei ole olemassa harmonisoitua tuotestandardia. ETA on vapaaehtoinen, CE-merkintään johtava tekninen

arviointi, joka on tarkoitettu erityisesti uusille, innovatiivisille tuotteille. Eurooppalaisia teknisiä arviointeja myöntää Suomessa tällä hetkellä VTT Expert Services Oy. Valmistaja voi käyttää myös ulkomaalaista päteväksi todettua arviointilaitosta.

9. Miten tehdään suoritustasoilmoitus?

Suoritustasoilmoitus (DoP) on määrämuotoinen ilmoitus, jonka malleja löytyy hEN Helpdeskistä (www.henhelpdesk.fi). DoPin sisältö on kuvattu rakennustuoteasetuksen liitteessä III. Suoritustasoilmoitus tehdään niistä tuotteen ominaisuuksista, jotka harmonisoitu tuotestandardi määrittää tuotteen tai tuoteryhmän osalta ilmoitettavaksi. Useimmiten ominaisuuksien osoittaminen standardin vaatimusten mukaiseksi vaatii ulkopuolisen, tehtävään valtuutetun varmentajan, niin sanotun ilmoitetun laitoksen. Suoritustasoilmoitus on tehtävä, vaikka sen malli puuttuu toistaiseksi harmonisoidusta tuotestandardista.

10. Mistä tietää, onko tuotteelle jo olemassa harmonisoitu tuotestandardi?

Harmonisoiduista tuotestandardeista ja niiden piiriin kuuluvista tuotteista tai tuoteryhmistä voi kysyä tarkemmin omasta toimialajärjestöstä. Selvityksen voi tehdä hEN Helpdeskin (www.henhelpdesk.fi) avulla, johon on liitetty tätä tarkoitusta varten hakutoiminnot.

11. Onko CE-merkillä varustettu rakennustuote automaattisesti kelvollinen käytettäväksi suomalaisissa tai muissa eurooppalaisissa rakennuksissa?

Kansalliset viranomaissäännökset määrittävät edelleen rakennusten suunnittelua, rakennustuotteiden käyttöä sekä rakennuskohdetta.

Esimerkiksi Suomen rakentamismääräyksissä asetetaan vaatimuksia kantavien rakenteiden ja julkisivujen pakkasenkestävyydelle. CE-merkintä tuotteessa ei automaattisesti takaa sitä, että tuotteen pakkasenkestävyys olisi Suomen viranomaisvaatimusten mukainen tai että tuotteen pakkasenkestävyyttä olisi ylipäänsä testattu.

Vastuu rakennustuotteen valinnasta on suunnittelijalla. Rakennustuotteiden käyttäjien tulee aina tarkistaa, täyttävätkö tuotteelle CE-merkinnässä ilmoitetut ominaisuuksien arvot ja luokat myös kansalliset vaatimustasot.

12. Mitä tapahtuu, jos rakennustuotteessa ei ole määräaikaan mennessä CE-merkintää?

Mikäli markkinoilla olevassa harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan kuuluvassa tuotteessa ei ole CE-merkintää määräaikaan mennessä tai tuotteen CE-merkinnässä on puutteita, voidaan valmistaja velvoittaa korjaamaan puutteet tai poistamaan tuote markkinoilta.

Mikäli CE-merkintää käytetään tuotteessa ilman sen käytön mukaisia edellytyksiä, voidaan tuotteen myynti tai sen käyttö rakentamiseen kieltää. Valmistaja voidaan joko velvoittaa poistamaan tuotteet markkinoilta tai vaihtoehtoisesti saattamaan ne CE-merkinnän vaatimusten mukaisiksi.

CE-merkinnän käyttöä valvova viranomainen on Suomessa *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES*.

13. Mistä saa tietoa kansallisista vaatimustasoista?

Kaikissa jäsenmaissa toimii rakennustuoteyhteyspiste, josta voi tiedustella kyseisen jäsenmaan kansallisia vaatimustasoja. Suomen rakennustuoteyhteyspisteeseen voi ottaa yhteyttä lähettämällä sähköpostin osoitteeseen: sisamarkkinat@tem.fi

Suomen rakentamismääräyskokoelma sisältää rakentamista koskevat tekniset määräykset.

SFS:n standardisoinnin toimialayhteisöt ovat lisäksi ryhtyneet laatimaan harmonisoituja tuotestandardeja täydentäviä kansallisia soveltamisstandardeja, jotka julkaistaan SFS 7000 -sarjassa. Näissä kansallisissa standardeissa esitetään suositus siitä, mitä CE-merkinnän ominaisuuksia Suomessa eri käyttökohteissa olisi ilmoitettava ja tarvittaessa niiden suoritustasot.

Lisätietoja:

www.ym.fi > Maankäyttö ja rakentaminen > Rakentamisen ohjaus > Rakennustuotteiden tuotehyväksyntä

www.ym.fi > Maankäyttö ja rakentaminen > Lainsäädäntö ja ohjeet > Rakennustuotteita koskeva lainsäädäntö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

www.tukes.fi > Toimialat > Rakennustuotteet

www.kkv.fi

Lainsäädäntöneuvos Kirsi Martinkauppi, ympäristöministeriö, p. 050 582 2464,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Rakennusneuvos Matti J. Virtanen, ympäristöministeriö, p. 040 541 1650,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Rakennusneuvos Teppo Lehtinen, ympäristöministeriö, p. 050 517 9202,
etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Yli-insinööri Heikki Viitala, Tukes, p. 029 5052 591,
etunimi.sukunimi@tukes.fi